

Kungsholmens stadsdelsförvaltning
ÄRENDE SMTR DATUM
2 2008 -01- 24

Kungsholmens stadsdelsförvaltning
Ank 2007 -12- 12
Diariern 402-778-07

Till ledamöterna i Kungsholmens stadsdelsnämnd

Medborgarförslag om förskolan Ängsknarren inför nämndens sammanträde 2007-12-20

Ärendet

På nämndens förra sammanträde, 2007-11-22, rapporterade Birgitta Dahlin enligt mötesprotokollet om att förändrade krav på luftkvalitet och ventilation kan medföra att en förskola måste stängas. Den förskola Birgitta Dahlin avser är Ängsknarren på Kristinebergsvägen 44.

Bakgrund

Hösten 2006 genomför Miljöförvaltningen en riktad tillsyn mot förskolor och skolor i Kungsholmens stadsdel. I oktober 2006 besöks förskolan Ängsknarren. Efter inspektionen uppmanas Kungsholmens stadsdelsförvaltning att genomföra en ventilationskontroll med luftflödesmätning. I januari 2007 får Miljöförvaltningen flödesmätningens protokoll och bedömer utifrån riktvärden i Socialstyrelsens allmänna råd om ventilation (SOSFS 1999:25) att flödena är otillräckliga vad gäller dels totalflödet i lokalerna, dels delflöden i enskilda rum med hänsyn till deras användning. Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar därför i mars 2007 att förelägga Kungsholmens stadsdelsnämnd att utreda vilka åtgärder som bör vidtas för att klara Socialstyrelsens riktvärden. Till åtgärdsförslaget ska även en tidsplan och en kostnadsberäkning tas fram.

I oktober 2007 besvarar Kungsholmens stadsdelsförvaltning föreläggandet: "Vi har efter att ha tagit del av de nödvändiga åtgärder VTS Ventilation AB föreslagit kommit fram till att det inte kommer att vara möjligt att installera ventilation i så stor omfattning som skulle krävas för att tillgodose befintliga krav. Vi kommer därför att fram till slutet av år 2008 avveckla förskoleverksamheten i dessa lokaler. Under avvecklingsarbetet kommer vi successivt att minska antalet inskrivna barn."

På ett föräldramöte i november 2007 informeras föräldrar och personal för första gången om den uppkomna situationen av Marie Stighammar-Borg och får besked om att hela verksamheten ska flyttas till en lokal i närheten fr.o.m. hösten 2008. I ett brevsvar till Ingrid Edmar 2007-11-23 ger Birgitta Dahlin en helt annan bild av läget: "Vår utgångspunkt är att förskolan i första hand ska kunna drivas vidare i befintliga lokaler. Vi inleder alltså inte planering av en flytt förrän alla alternativ är utredda." På ett förskolerådsmöte i december 2007 informeras föräldrar och personal av Marie Landegård och får veta att Kungsholmens stadsdelsförvaltning med fallet Ängsknarren vill ställa frågan om Miljöförvaltningens mandat på sin spets – kan Miljöförvaltningen stänga en förskola? Ett viktigt besked på mötet var att fastighetsägaren, en bostadsrättsförening, är positiv till att förskoleverksamhet bedrivs i lokalerna och är beredd att medverka till en lösning.

Medborgarförslag

Det är inte rimligt att spela med en behövd förskola med väl fungerande verksamhet som insats för att reda ut ansvarsförhållanden i Stockholms stad. Stadens nämnder (förvaltningar) måste kunna kommunicera med varandra och hitta sätt att bereda frågor som är gemensamma eller har konsekvenser för andra verksamhetsområden. Enligt uppgift arbetar Miljöförvaltningen med att ta fram en ny ventilationspolicy för bl.a. förskolan. Om Miljö- och hälsoskyddsnämnden antar en ny policy som innebär skärpta krav måste en konsekvensanalys göras tillsammans med berörda verksamheter. Hur ska lokalsituationen lösas om låga värden uppmäts i flera förskolor samtidigt? En ny policy bör dessutom gälla framtida förskolelokaler

och inte tillämpas retroaktivt på befintliga lokaler. Därutöver bör inspektioner genomföras regelbundet – det är oacceptabelt att ett tillsynsärende uppstår 2007 när riktvärdena har funnits sedan 1999 och förskolan sedan 1980-talet.

Vi föreslår därför att Kungsholmens stadsdelsnämnd inleder en konstruktiv dialog med Miljö- och hälsoskyddsnämnden om möjliga konsekvenser av en ny ventilationspolicy för förskolor i Stockholms stad.

I avvaktan på att den nya ventilationspolicyn antas har Miljö- och hälsoskyddsnämnden ännu inte fattat sitt slutliga beslut om Ängsknarren. Förvaltningsrättsligt innebär det att ytterligare utredning måste beaktas om den ges in, även om Miljö- och hälsoskyddsnämnden inte är skyldig att inhämta något nytt underlag innan den fattar sitt beslut. Nästa sammanträde i Miljö- och hälsoskyddsnämnden är den 29 januari 2008.

I Socialstyrelsens meddelandeblad (nr 25/99) ges flera exempel på åtgärder för att främja luftflödena, t.ex. att anslå hur många som får vistas i ett rum, införa vädringsrutiner och anpassa verksamheten. Ytterligare en möjlig åtgärd är viss ombyggnad av lokalerna till större, men färre rum. Av Socialstyrelsens allmänna råd om ventilation framgår att en helhetsbedömning bör göras av lokalernas förutsättningar för den aktuella verksamheten. Självklart bör barnens möjligheter till utomhusvistelse vara en viktig del i denna helhetsbedömning.

Vi föreslår därför att Kungsholmens stadsdelsnämnd överväger ytterligare åtgärder och skyndsamt kompletterar sitt inlämnade svar på Miljö- och hälsoskyddsnämndens föreläggande. Kompletteringen bör utgå från

- att fler offerter tas in, både vad avser åtgärder som till fullo uppfyller de allmänna råden och åtgärder som bara delvis förbättrar luftflödet.
- att en enkät görs bland föräldrarna om vilka iakttagelser som de har gjort av sina barns allmänna hälsotillstånd, såsom trötthet och huvudvärk, efter att ha vistats på förskolan. Enkäten bör innehålla frågan om det är någon skillnad i detta hälsotillstånd när barnet i stället vistas hemma. Motsvarande enkät bör också göras bland personalen.
- att personalen tar fram en utförlig presentation av verksamheten. Av presentationen bör framgå hur många barn som vanligtvis vistas i lokalerna under varje enskild del av dagen samt hur tillgången till en stor och bra gård utnyttjas i verksamheten.
- att förskolan inför rutiner för vädring och föreskrifter för högsta antal barn per rum.

Det samlade materialet bör ges in tillsammans med en argumentation om varför de föreslagna åtgärderna bör räcka för att förskolan ska kunna bli kvar i befintliga lokaler. Om luften bara delvis kunnat förbättras genom de föreslagna åtgärderna bör också den offert som stadsdelsnämnden redan har tagit in användas som underlag för att kunna argumentera enligt 2 kap. 7 § miljöbalken (skälighetsregeln, dvs. att kravet på hänsyn enligt 2 kap. 2-6 §§ miljöbalken gäller i den utsträckning det inte kan anses orimligt att uppfylla dem).

Stockholm 2007-12-11

Ingrid Edmar m.fl. föräldrar till barnen på förskolan Ängsknarren
Ingrid Edmar, St Göransg. 81, 112 45 Stockholm, tel.: 650 49 22 (hem), 0708-75 33 08

Kopia till

Anders Carstorp, Birgitta Dahlin, Marie Landegård och Marie Stighammar-Borg